

ДИЗАЙН ВІЗУАЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВІГАЦІЇ ДЛЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Київський національний університет технологій та дизайну

В статті обґрунтовано актуальність розробки інформаційно – візуальних систем внутрішньої навігації (ІВСВН) для навчальних закладів. Висвітлено результати проведених досліджень з метою систематизації подібних систем, розроблено вимоги до таких систем, обрано критерії оцінки, обґрунтовано вибір раціональної системи та метод її реалізації, розроблено дизайнерську пропозицію ІВСВН для певного закладу освіти.

Постановка проблеми. Сучасний економічний стан країни та її законодавча база створили конкурентні умови діяльності вітчизняних освітніх закладів. У зв'язку з цим заклади вищої освіти (ЗВО) для утримання позицій в рейтингових таблицях мають забезпечити високу якість послуг та справити позитивне враження на абітурієнтів. З іншого боку конкурентні умови примушують споживачів послуг (абітурієнтів) бути більш вимогливими при виборі ВНЗ.

Перше враження про ЗВО, зазвичай, абітурієнт отримує під час відвідування заходів у форматі «відкриті двері», порівнюючи інформацію з тією, що була отримана під час аналізу в Інтернеті на офіційних сайтах та соціальних мережах (у вигляді відгуків студентів, що навчаються). Тому одним з факторів, який впливає на свідомий вибір абітурієнтом ЗВО є дизайн його внутрішнього простору. Сучасний інтер'єр та екстер'єр закладів освіти – це оточення, в якому учасники освітнього процесу повинні відчувати комфортність, динамічність та естетичне задоволення. Щоб сформувати сприятливу атмосферу для навчання під час оформлення внутрішнього простору таких закладів необхідно дотримуватися певних основ дизайну інтер'єру. Дотримання основ дизайну при розробці дизайн проекту інтер'єру сприяє створенню функціональних і гармонійних просторів – приміщень зі зручним плануванням, цільним композиційним рішенням, єдиною стилістикою, виразною кольоровою гамою, практичним оздобленням і навігаційними системами.

Сучасні заклади освіти являють собою велику кількість різних аудиторій та адміністративних і побутових кімнат, що зосередженні на великій площі, орієнтуватися серед яких без сторонньої допомоги може бути дуже складно. Для того, щоб зробити простір ЗВО максимально зручними, комфортними і приємними для учасників освітнього процесу та інших відвідувачів використовуються спеціальні інформаційно-візуальні системи навігації, що являють собою яскраві і помітні покажчики, вивіски,

світлові коробки, штендери та інші конструкції для внутрішнього простору приміщень. Тому питання грамотної організації інформаційно-візуальних навігаційних систем та підбору раціональних засобів їх реалізації є актуальним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Так як дизайн інформаційних навігаційних систем виходить з понять інформаційного дизайну, то загально теоретичні питання за цим напрямом були розглянуті у роботах Пасічника В.В., Донченко С.В., Победина В.А., Смикикласа М., Соболева О.[1-5]. В своїх роботах автори приділили увагу загальним положенням, систематизації та проблематиці взазначеній галузі дизайну.

Формулювання цілей та завдання статті. Завданням даного дослідження є систематизація існуючих інформаційно-візуальних навігаційних систем для внутрішнього простору приміщень, розробка вимог до дизайну навігаційних систем вищих навчальних закладів та вибір раціонального варіанту такої системи.

Основна частина. Розробка дизайну будь якої навігаційної системи починається з визначення вимог щодо її проектування, а також з отримання інформації про будівлю, її архітектурні особливості.

Навігаційна система вищого навчального закладу повинна: надавати максимально повну інформацію про призначення кімнат та аудиторій, а також місць їх розташування; бути зрозумілою та мати вигляд спрощеного графічного повідомлення, безпечною для здоров'я людини та навколишнього середовища, енергоощадною; мати естетичний вигляд та єдине стильове рішення, ергономічне розташування у просторі приміщення, мінімальну тривалість та складність демонтажу; а також бути візуально наближеною до загальновідомих піктографічних знаків.

Як зазначалося вище сучасні навігаційні системи різняться між собою конструкцією, видами кріплень, наявністю підсвічування та т.ін. Для подальшого аналізу таких систем з метою вибору оптимального варіанту авторами запропоновано наступну їх класифікацію (рис. 1).

На думку авторів для використання в закладах освіти найбільш прийнятний є умовно пласкі стаціонарні інформаційно-візуальні навігаційні системи. Тому що вони не створюють перешкод для руху в місцях інтенсивного потоку людей (коридори, сходи та сходові прольоти навчальних закладів), а також вони не потребують додаткового обслуговування зі сторони технічного персоналу та не займають об'єму приміщень у порівнянні з об'ємними системами.

Для проведення порівняльного аналізу пласких стаціонарних інформаційно-візуальних навігаційних систем обрано наступні критерії: естетичність; матеріалоемність; швидкість та легкість монтажу; можливість використання в якості декору простору (таблиця).

В результаті проведеного дослідження встановлено, що для реалізації естетично - ергономічної навігації в умовах навчальних закладів найбільш раціональним є варіант інформаційно-візуальної навігаційної

системи у вигляді графічного зображення на елементах конструкції приміщень.

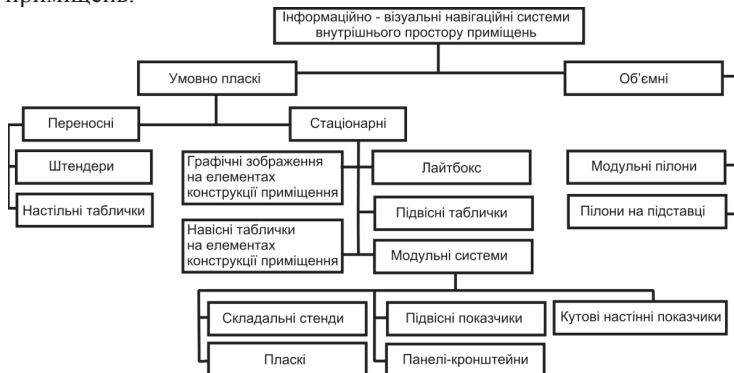

Рисунок 1 - Класифікація сучасних інформаційно-візуальних навігаційних систем внутрішнього простору приміщень

Таблиця – Результати порівняльного аналізу умовно пласких стационарних інформаційно-візуальних навігаційних систем

Вид навігаційної системи	Критерії оцінки			
	Естетичність, бали (max 10)	Матеріалоемність, (max, min, середня)	Швидкість та легкість монтажу, (max, min, середня)	Декор простору, (так/ні)
Графічні зображення на елементах конструкції приміщення	10	min	min	так
Навісні таблички	10	середня	середня	ні
Лайтбокс	10	max	max	ні
Підвісні таблички	8	середня	середня	ні
Модульні системи	10	max	max	ні

До групи графічних зображень на елементах конструкції приміщень відповідно до розробленої класифікації можуть входити: фарбові графічні зображення та вказівні наклейки. Останні залежно від застосування,

можуть друкуватися на цифровому принтері, або ж виготовлятися у вигляді аплікації із самоклеючої плівки.

Сучасні виробники продукції для створення реклами використовують назву плівок ORACAL в якості синоніму терміну «самоклеючі плівки». Різноманітність плівок, кольорових рішень та фактур дозволяє швидко створювати різноманітні візерунки, надписи та зображення на плоских поверхнях.

Самоклеюча плівка — це спеціальний двошаровий матеріал, верхній шар якого виробляється з полівінілхлориду і призначається для безпосереднього контакту з барвниками під час нанесення на них зображення, а нижній шар — це паперова підкладка, на яку нанесений відповідний клейовий склад. По суті, це вінілова плівка на клейкій основі, яку дуже легко наносити на будь-який носій, просто знявши паперову основу.

При відборі плівок ПВХ для виготовлення інформаційних дизайн - продуктівнеобхідно враховувати: тип вінілових плівок; належність до певної групи плівок за функціональним призначенням; тип клейового шару; кольорові пігменти; температурні та інші умови використання; матеріал підложки; особливості технології оклеювання.

Так, автором на підставі результатів проведеного дослідження було розроблено дизайнерську пропозицію щодо оформлення інформаційно – візуальної навігації на стінах сходових прольотів КНУТД (рис. 2).

Рисунок 2 – Дизайнерська пропозиція оформлення елементів системи інформаційно-візуальної навігації ЗВО методом аплікації з використанням плівок ПВХ.

Висновки. На підставі результатів проведених досліджень було обґрунтовано вибір найбільш раціональної для умов навчальних закладів інформаційно – візуальної системи внутрішньої навігації; матеріалів для її

реалізації та розроблено дизайнерську пропозицію для подальшої її апробації в реальних умовах експлуатації.

Література

1. Пасічник В. В. Мобільні інформаційні технології навігації користувача в приміщеннях/ В. В. Пасічник, В. В. Савчук, О. І. Єгорова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Інформаційні системи та мережі. - 2016. - № 854. - С. 119-137.
2. Донченко С. В. Ситуаційний аналіз в дизайн-проектванні піктографічних навігаційних систем / С. В. Донченко, Г. В. Омельченко // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. - 2014. - № 4 (78). - С. 127-131.
3. Победин В.А. Знаки в графическом дизайне. – Х. : Ранок Веста, 2001. – 96 с.
4. Смикиклас М. Инфографика. Коммуникация и влияние при помощиизображений / М. Смикиклас. — СПб. : Питер, 2014. — 152 с. : ил.
5. Соболев. О. Інформаційний дизайн як комунікативний інструмент: методика проектування / О. Соболев. - Вісник Львівської національної академії мистецтв. – 2016. – Випуск 30. – С. 237.

ДИЗАЙН ВИЗУАЛЬНОЙ СИСТЕМИ НАВИГАЦІИ ДЛЯ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

А. В. Омельченко

В статье обоснована актуальность разработки информационно - визуальных систем внутренней навигации (ИВСВН) для учебных заведений. Представлены результаты проведенных исследований с целью систематизации подобных систем, разработаны требования к таким системам, выбраны критерии оценки, обоснован выбор рациональной системы и метод ее реализации, разработано дизайнерское предложение ИВСВН для определенного учебного заведения.

DESIGN OF VISUAL SYSTEM OF NAVIGATION FOR EDUCATIONAL INSTITUTIONS

H. V. Omelchenko

The article proves the urgency of the development of information and visual systems of internal navigation (IVSIN) for educational institutions. The results of the research conducted to systematize such systems are presented, the requirements to such systems are developed, the evaluation criteria are chosen, the rational system choice and the method of its implementation are justified, and the design proposal of IVSIN for a certain educational institution is developed.